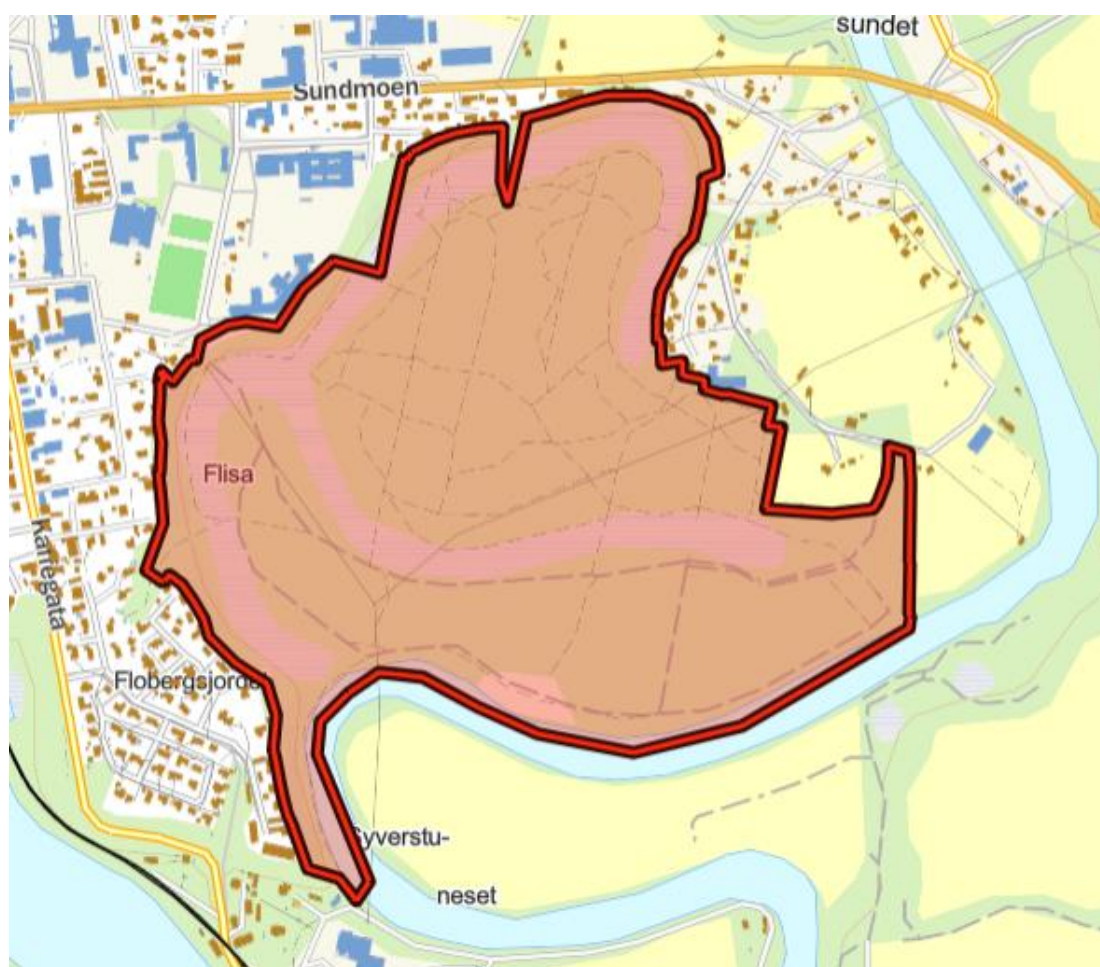

Vedlegg til forvaltningsplan for Myrmoen statlige sikrede Friluftsområde

Skjøtselsplan gjeldende for
perioden 2023 - 2033

Utarbeidet av Åsnes kommune ved tekniske tjenester og Åsnes kommuneskoger KF den 24.03.23

Bakgrunn for skjøtelsplan

Myrmoen friluftsområde er et nærfriluftsområde sør for kommunesenteret Flisa, nær boligfelt, skoler og idrettsanlegg. Området grenser mot Flisa elv med bade- og fiskemuligheter. Området er på ca. 700 dekar. Innenfor Myrmoen friluftsområde er flere av teigene ervervet med midler til statlig sikrede friluftsområder id FS00002661. Gjennom naturvennlig tilrettelegging og skjøtsel skal områdene gjøres lett tilgjengelige og attraktive for allment friluftsliv, turgåing, idrett og undervisningsformål m.m.

Skjøtelsplan er beskrivelse av tiltak som skal til for å opprettholde eller oppnå formålet med friluftsområdet i balanse med å vareta den biologiske naturtilstanden og handlingsrommet for fremme bruken til friluftformål. Skjøtelsplan vil beskrive tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag, beplantning og restaurering etter tidligere naturinngrep. Slik skjøtsel skal foregå i henhold til denne skjøtelsplan og forvaltningsplan for Myrmoen.

Åsnes kommune bestilte en biologisk kartlegging av Myrmoen for å kartlegge muligheter og begrensninger for tilrettelegging for aktivitet mot ivaretagelse av biologisk mangfold. Biofokus har i sin rapport 2013- 27 av 10. desember 2013 kartlagt området og kommet med anbefalinger om hva som kan tillates av tilrettelegging for økt friluftsliv- og folkehelse aktiviteter. Det har i denne rapporten vært fokus på flom fra Flisa elva og Glomma og muligheten for raskere drenering av Myrmoen etter vårflokker. Forsumpingen har ført til store populasjoner av mygg, som til tider har vært begrensende for å nytte Myrmoen til friluftsliv- og folkehelseaktiviteter. Basert på kunnskapsgrunnlag fra den biologiske kartleggingen har Åsnes kommune gjennomført dreneringstiltak av Myrmoen for å sikre at flomvannet i området renner ut.

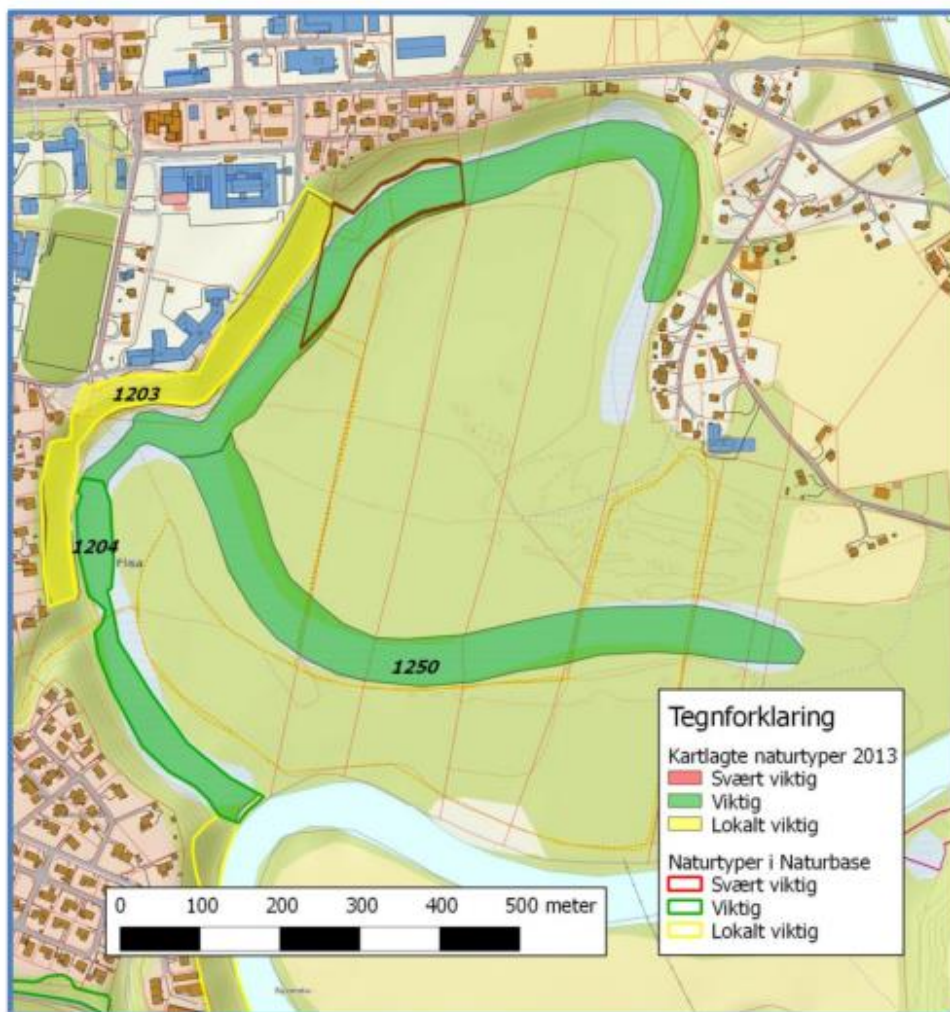
Deler av Biofokus sitt notat er gjengitt i de påfølgende avsnitt. Hele rapporten er i sin helte langt som et vedlegg til denne skjøtelsplan.

Områdebeskrivelse- prioriterte naturtyper

BioFokus-notat 2013- 27 og BioFokus-rapport 2009-2 har følgende beskrivelse av naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Tabell 1. Oversikt over registrerte naturtypelokaliteter på Myrmoen

Navn	Lokalitetsnr	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal (daa)
Flisa sentrum Ø	1203	Gammel barskog	Gammel furuskog	C	25,3
Myrmoen	1204	Rik sumpskog	Rikere løvsumpskog	B	66,1
Myrmonyra	1250	Intakt lavlandsmyr i innlandet	Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr	B	53,3
Syverstuneset	1202	Gammel barskog	Gammel granskog	C	10,9

Figur 1. Figuren viser Myrmoen med de tre avgrensede naturtypelokalitetene fra 2013 med gjennomsiktig farge. Naturtypeavgrensningene slik de i dag foreligger i Naturbase er vist med gul og grønn strek. Den brune avgrensningen i nord angir MIS figur. Kilde: BioFokus-notat 2013-27, s. 10.

Lokalitet 1204, Myrmoen (Rikere sump- og kildeskog), B-verdi – 63 daa

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Myrmoen utgjør en større elveslette som er gravd ned i dype løsmasser rett sørøst for Flisa sentrum i Åsnes kommune. Området påvirkes av årlige flommer i Glomma og Flisa, men forbygninger hindrer videre utgraving av nye elveløp i området. Den avgrensede lokaliteten utgjør et gammelt elveløp som i dag fremstår som en flompåvirket sumpskog med en kroksjølignende fasong og er 1,8 km lang.

Naturtype, utforminger og vegetasjonstyper:

Den avgrensede lokaliteten er stor og inneholder ulike utforminger av sumpskog. De ytre delene som ligger lavest og nærmest Glomma og Flisa er mest flompåvirket og er løvskogs dominert med mye vier. Vegetasjonen er nærmest eng preget med mye skogørkvein i partier.

I møtet med lokalitet 1203 (Myrmomyra) finnes den mest typiske sumpskogen med forholdsvis høy grunnvannsstand, trær med sokler, rik treslagsblanding, typiske sumpskogsarter som myrkløse. Lenger innover i lokaliteten veksler det mellom grandominerte bestand, bjørk og gråor. Vegetasjonens rikhet varierer også noe. Hele lokaliteten er trolig noe påvirket av kildesig fra grunnvann som trenger

opp i bunn av de dype løsmasseavsetningene. Deler av lokaliteten kunne derfor trolig vært karakterisert som boreal kildeskog.

Artsmangfold:

Det er ikke gjort funn av noen rødlistede arte. Potensialet for funn av sjeldne og trua arter av invertebrater vurderes imidlertid som godt i en så stor sumpskog med rik vegetasjon beliggende i lavlandet.

Fremmede arter:

I en lysning etter hogst øst for Åsnes ungdomsskole har det vokst opp et stort bestand av kjempespringfrø som er vurdert å ha svært høy risiko med tanke på spredning og fortrenkning av stedegen vegetasjon (Hegre 2012). Dette er en art som trives i fuktige næringsrike miljøer og kan danne tette bestander der det også slipper godt med lys til. Planten har også spredd seg med noen få planter ned i sluttet skog hvor den blomstret i 2013. Den utgjør derfor en reel fare med tanke på etablering i en viktig naturtypelokalitet.

Verdivurdering:

Området har helt klart spesielle naturkvaliteter og skåres til middels verdi på parameteren spesielle naturtyper. Lokaliteten skårer høyt på størrelse, middels på påvirkning og da særlig med tanke på lokalitetens vannhusholdning, mens den skårer lavt på habitatkvalitet som tilsier at området har få gammelskogselementer. Den totale verdien blir oppsummert viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel. Det er derimot en rekke kvaliteter ved området som fremmes ved at skogen får utvikle seg fritt å bli gammel. Gamle trær og død ved vil tilføre området store naturverdier på sikt. Evt. trær som måtte falle over stier/løyper kan gjennomskjæres. Grøfting bør ikke skje.

Lokalitet 1250, Myrmomyra (Intakt lavlandsmyr i innlandet, Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr), B-verdi – 63 daa

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Myrmoen utgjør en større elveslette som er gravd ned i dype løsmasser rett sørøst for Flisa sentrum i Åsnes kommune. Området påvirkes av årlige flommer i Glomma og Flisa, men forbygninger hindrer videre utgraving av nye elveløp i området. Den avgrensede lokaliteten utgjør et gammelt elveløp som i dag er en ca. 900 meter lang myr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er kategorisert som en intakt lavlandsmyr da den ligger i sørboreal sone og er over 50 dekar stor. Det meste av myra har et visst tilsig av vann fra tilliggende skog, mens de midtre partiene er noe velvet og fungerer trolig som ren nedbørsmyr. På nordsiden og helt i øst er det rikere vegetasjon med arter som myrkongle, andemat, flaskestarr, sennegras, mannasøtgras, myrhatt. Her er det også stedvis åpne vannspeil i perioder og mye av det siste flomvannet på myra drenerer nok ut på denne siden. De midtre og fattigere partiene har typiske arter som molte, hvitlyng, bukkeblad, frynsestarr, sivblom og sveltstarr. Myra er stedvis helt åpen uten tredekning, mens den i partier har forholdsvis høy dekning av små trær av furu og bjørk.

Artsmangfold:

Ingen spesielle arter er kartlagt og potensialet for sjeldne og trua arter er ikke spesielt stort for denne naturtypen. Det er naturtypen i seg selv i kombinasjon med flompåvirkningen som er spesiell for denne lokaliteten.

Fremmede arter:

Ingen registrerte.

Verdivurdering:

Intakte lavlandsmyrer i innlandet over 50 dekar i sørboreal vegetasjonssone skal i henhold til DN håndbok 13 sine kriterier gi verdi som viktig (B verdi).

Skjøtsel og hensyn:

For at en myr skal ivareta sine myrkvaliteter er det svært viktig at grunnvannsstanden i og i nærheten av myra ivaretas. Det er derfor svært viktig at det ikke lages grøfter som senker vannstanden og drenerer ut myra.

Lokalitet 1203, Flisa sentrum Ø (Gammel barskog, furuskog), C-verdi – 25,3 daa**Beliggenhet og naturgrunnlag:**

Lokaliteten ligger like øst for Flisa sentrum i Åsnes kommune. Avgrensingen gjelder en bratt, skogkledd, øst- til sørøstvendt skrent. Den grenser i sør til ungskog, i vest til bebyggelse, og mot øst til turvei og sumpskogslokalitet. Lokaliteten er avgrenset i nord til hogstflate og yngre skog på andre siden av denne. Hele lokaliteten ligger på mektige finkornete løs masser avsatt av breelver.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Avgrensingen omfatter eldre furuskog (nordlige deler) og bjørkedominert skog med gran, furu og selje (sørlige deler). Skogen er stort sett i tidlig aldersfase, og er svakt flersjiktet. Skogens gjennomsnittsalder og tetthet av storvokste trær er relativt høy. Enkelte dødvedelementer forekommer, men bare svært spredt. I sør bærer den preg av plukkhogst og er ganske åpen. Der er også noe oppslag av bringebær og andre nitrofile karplanter. Blåbær- og småbregnevegetasjon dominerer for øvrig. Litt fattig lågurt med maiblom og rødjonsokblom finnes.

Artsmangfold:

Ingen sjeldne og trua arter er kartlagt, men det er et visst potensial for sopp knyttet til sandholdig mark med lite humus. Gamle trær av furu og bjørk er generelt viktige levesteder for mange arter av insekter. De varme, tørre og eksponerte sidene skiller seg fra den fuktige sumpskogen nedenfor og vil være et viktig område for insekter som søker pollen og nektar fra planter i deler av sin livssyklus, som ellers foregår i den fuktige skogen.

Fremmede arter:

Ingen registrerte.

Verdivurdering:

Sandfuruskog er uvanlig og har potensielt et spesielt arts mangfold. Skogen er også spesiell pga relativt høy tetthet av storvokst hengebjørk og furu. Skogstripen er noe negativt berørt av kantvirkninger fra tettbebyggelsen. Dette og mangel på funn av spesielle arter gjør at den vurderes som kun lokalt viktig (C-verdi).

Artsmangfold:

Det er ikke gjort funn av noen rødlistede arter, verken arter som er knyttet til sumpskog eller arter som er typiske for eldre skog. Potensialet for funn av sjeldne og trua arter av invertebrater vurderes imidlertid som godt i en så stor sumpskog med rik vegetasjon beliggende i lavlandet. På noe sikt vil gammelskogselementer som gamle trær og død ved tilføre lokaliteten store habitatkvaliteter som er viktige for svært mange sjeldne og truede arter i skog.

Skjøtsel og hensyn:

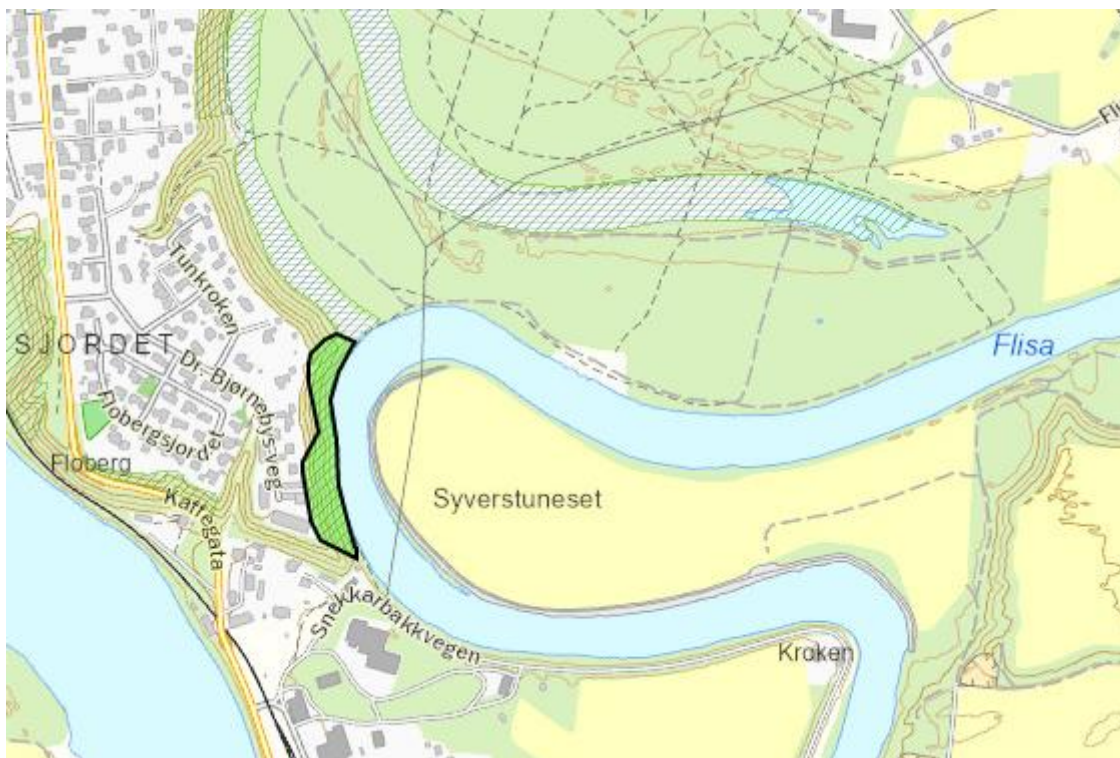
Det er ingen kvaliteter ved skogen som skulle tilsi at skjøtsel er nødvendig. De gamle trærne bør få utvikle seg fritt. Evt. trær som faller over stier og turveier kan gjennomskjæres.

1202, Syverstuneset - Gammel barskog - Verdi C (BioFokus-rapport 2009-2)

Helt i sørvest enden av friluftsområdet Myrmoen ligger det en naturtype gammel barskog. Naturtypen er beskrevet BioFokus-rapport 2009-2, side 38;

Verdistenning; Skog på slike tykke lagpakker av fine sedimenter er uvanlige. Høy treslagsvariasjon og noe skredutsatt mark gir muligheter for spesialiserte arter. På grunn av lite areal og relativt ung skogtilstand vurderes lokaliteten som lokalt viktig.

Hensyn og skjøtsel: Lokaliteten bør avsettes til fri utvikling uten inngrep

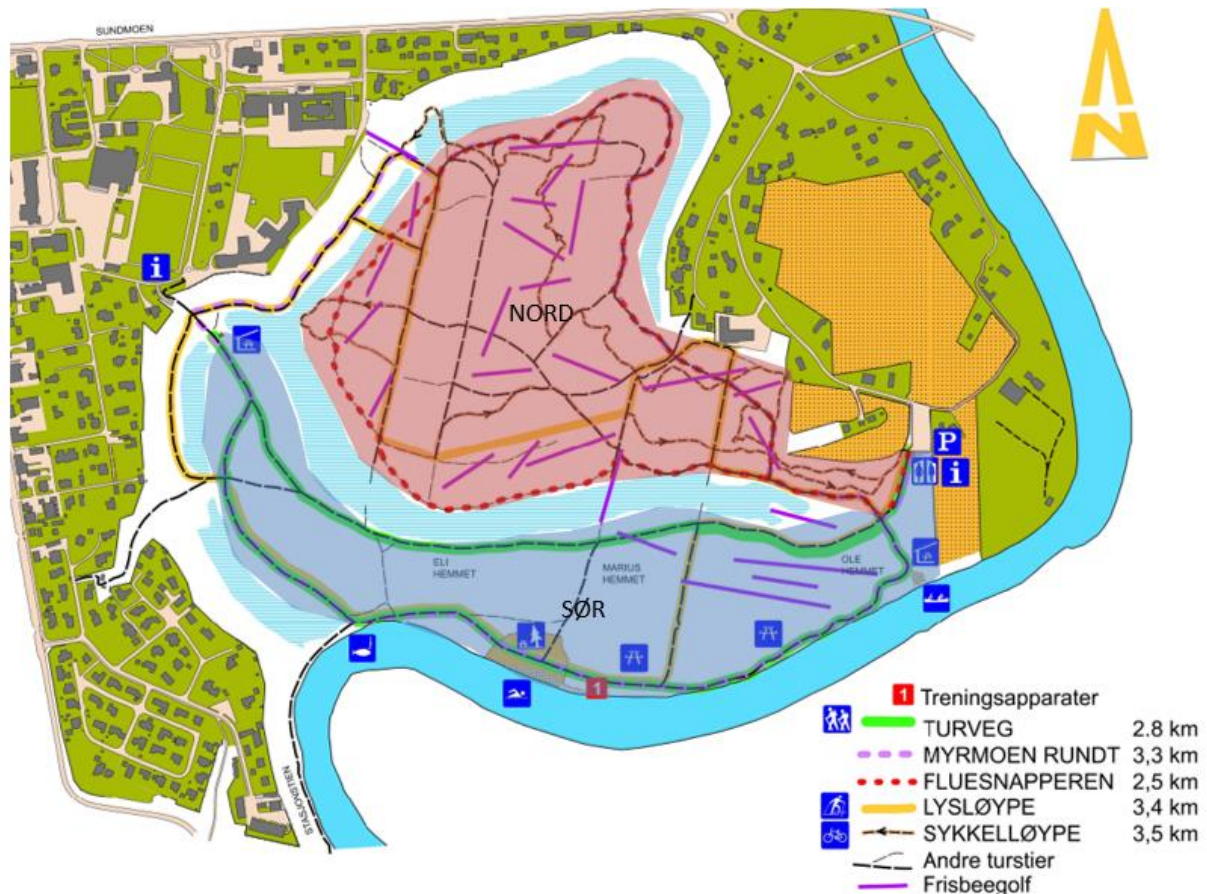
Figur 2. Kartutsnitt der beliggenheten til naturtypen 1202, Syverstuneset er markert.

MiS-figur nord på Myrmoen

Helt i nord på Myrmoen ligger det det en MiS-figur registrert. Denne ligger i all hovedsak inne i lokalitet 1203 og 1204 (se figur 1). MiS Figuren består av eldre lavsuksesjon og er til sammen 12,9 daa stor. Dette området skal stå urørt og avsettes til fri utvikling uten inngrep.

Områdene nord og sør for Myrmomyra

Resterende del av friluftsområdet som ikke er beskrevet i BioFokus-notat 2013- 27 er i denne skjøtselsplanen valgt å dele inn i to områder; nord og sør for Myrmomyra. Inndelingen er basert på bruken av området, se **Feil! Fant ikke referansebildet..** Turkart for Myrmoen ligger vedlagt som vedlegg 3.

Figur 3. Turkart over Myrmoen med inndeling i sone nord og sør for Myrmomyra.

I området nord for Myrmomyra er der størst aktivitet med frisbeegolf, sykkeløype, og flere turstier for gående og jogging.

I området sør for Myrmomyra ligger det opparbeidet turveger med universell utforming. I dette området er det satt opp flere rasteplasser, et område med treningsapparater, badeplass, bål plass, fiskeplass og noen åpne plenflater. I enden av dette området i nord er det også satt opp en gapahuk.

Skjøtselsplan

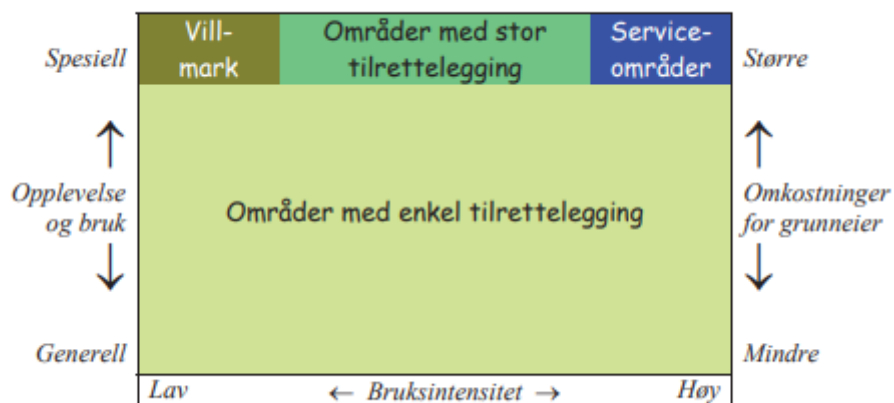
Det finnes få eller ingen helt urørte områder innenfor friluftsområdet. Skogen i de sentrale områdene av Myrmoen er eldre produksjonsskog, fra 80 til 135 år gammel. Skogbildet i den gamle skogen er et produkt av tidligere tynningshogst. For eksempel er det flere bestander med åpen, eldre furuskog som nå er i ferd med å gro igjen med gran og løv. De øvrige arealene er ungskog og blandingskog av løv og barskog. De yngste bestandene er ca. 5-10 år gamle.

Friluftsområdet består av mange teiger som er ervervet av kommunen over tid. Foruten om en teig som ble ervervet av kommunen i år 2021 (173/27), er de øvrige teigene sammenslått til en teig (109/9). Skjøtselsplan dekker hele dette området.

For hele friluftsområdet Myrmoen gleder følgende:

1. Flatehogst og småflatehogst tillates ikke
2. Eldre og grove lauvtrær over 25 cm i brysthøydiameter bør stå urørt.
3. Farlige trær (trær som er syke, døde eller på andre måter svekket som gir en økt risiko for at de plutselig kan falle i bakken) kan felles for å unngå potensielt farlige situasjoner.

For å bestemme behovet for skjøtsel av friluftsområdet er det gjort en vurdering av brukerne av området. I INA fagrapport «Fra gang og utgang til økosystemtjenester: om flerbruk av skog» av Frivold, L.H 2014, står det på s. 29 om ROS-metoden Recreation Opportunity Spectrum. ROS-metoden bygger på at brukere av et areal har ulike behov og lyst. I denne rapporten er preferansene for bruk av skog til friluftsliv inndelt i fire kategorier, villmark, området med stor tilrettelegging, områder med enkel tilrettelegging og service områder. Disse ulike kategoriene tiltrekker seg forskjellige typer brukere og blir brukt med ulike intensitet. Figur 4 er hentet fra denne rapporten og skissere hvordan arealene kan avgrensnes, som i denne figuren er delt inn i 4. klasser.

Figur 4. En firedelt modell for hvordan opplevelse og bruk av skog og utmark kan differensieres på areal. Omkostningene for grunneier avhenger også av hvilke områder som legges ut til spesiell bruk. Fra Frivold & Gundersen (2007). Frivold, L.H (2014), s. 29.

Det er tatt utgangspunkt i denne ROS-modellen fra I INA fagrapport for beskrivelse av skjøtsel for Myrmoen, se tabell 2. For nærmere beskrivelse se Vedlegg 1, Konkretisering av skogskjøtsel iht skjøtselsplanens tabell 2:.

Tabell 2. Skjøtsel og hensyn for utvalgte området på Myrmoen

Navn	Miljø verdi	Beskrivelse	Skjøtsel og hensyn	Kommentar
Flisa sentrum Ø Lokalitetsnr. 1203	C	«Urørt»	Skog får utvikle seg fritt å bli gammel. Evt. trær som faller over stier/løyper kan gjennomskjæres. Material skal ikke tas ut av området, men legges unna stier/løyper. Trær som utgjør en fare kan felles, og skal ligge igjen. Fremmede arter fjernes	
Myrmoen Lokalitetsnr. 1204	B	«Urørt»	Skog får utvikle seg fritt å bli gammel. Evt. trær som faller over stier/løyper kan gjennomskjæres. Material skal ikke tas ut av området, men legges unna stier/løyper. Trær som utgjør en fare kan felles, og skal ligge igjen. Fremmede arter fjernes	Flomveg gjennom området skal ryddes hver 3 år og grøftrenske hvert 8 år på deler av flomveg (se forvaltningsplan). Viktig tiltak mot mygg.
Myrmonyra Lokalitetsnr. 1250	B	«Urørt»	For at en myr skal ivareta sine myrkvaliteter er det svært viktig at grunnvannsstanden i og i nærheten av myra ivaretas. Det er derfor svært viktig at det ikke lages grøfter som senker vannstanden og drenerer ut myra. Trær som utgjør en fare kan felles, og skal ligge igjen. Fremmede arter fjernes	
Syverstuneset Lokalitetsnr. 1202	C	«Urørt»	Fri utvikling uten inngrep. Evt. trær som faller over stier/løyper kan gjennomskjæres. Material skal ikke tas ut av området, men legges unna stier/løyper. Trær som utgjør en fare kan felles, og skal ligge igjen. Fremmede arter fjernes	
MiS-Figur Eldre Lauvsuksesjon	C	«Urørt»»	Fri utvikling uten inngrep. Evt. trær som faller over stier/løyper kan gjennomskjæres. Material skal ikke tas ut av området, men legges unna stier/løyper. Trær som utgjør en fare kan felles, og skal ligge igjen. Fremmede arter fjernes	
Nord for Myrmonyra		Friluftsliv og sport/aktivitet	Bedre sikt i skogen for å ivareta sikkerheten. Her spesielt med tanke på kollisjon med frisbee og syklistene og turgåere. Åpne opp de tettste ungskogfeltene med ungskogpleie. Tynne/plukkhogge gjennom områder med mye død og døende gran, for å redusere risiko. Kantsoner mot myr skal stå urørt Fremmede arter fjernes Trær som faller over stier, skiløyper kan gjennomskjæres. Kvist og topper tas ikke ut av	Skjøtsel hvert 10 år (en gang i planperioden) Utføres av Åsnes kommuneskoger

<p>Frisbeebane</p> <p>Frisbeebane/Sykelsti</p>			<p>området, men legges unna stier/løyper Farlige trær som felles kan fjernes i sin helhet.</p> <p>Endringer og felling av trær må omsøkes til forvaltningsrådet.</p> <p>Mindre justeringer av sykkelstier og frisbeebanen tillates ved behov for gjensidig tilpasning av ferdsel.</p>	<p>All vedlikehold er leietakers ansvar. Vedlikehold utføres etter behov.</p>
<p>Sør for Myrmomyra</p> <p>Sonen mellom turveg og Flisa elva og langs turstier i området</p> <p>Badeplass, området rundt treningsapparater og åpne plenflater</p>		<p>Friluftsliv og rekreasjon</p>	<p>Det er formålstjenlig at dette området fremstår som mer «ryddig» for allmennheten. Tynne/plukkhogge gjennom områder med mye død og døende gran, for å redusere risiko. Åpne opp de tetteste ungskogfeltene med ungskogpleie. Kantsoner mot myr skal stå urørt. Fremmede arter fjernes</p> <p>Større trær kvistes og undervegetasjonen kan holdes nede for å opprettholde utsikt. Furutrær med lang kvist skal ikke beskjæres. Trær som faller over turveger i og stier i dette området kan gjennomskjæres og materialet kan tas ut av området. Farlige trær som felles kan fjernes helt. Trær og stubber er til hinder langs turvegen kan fjernes.</p> <p>Området med vier og hegg ned mot elva mellom rasteplass Syverstunestet vurderes om kan stå urørt for å skape variasjon.</p> <p>Holdes åpent</p>	<p>Skjøtsel hvert 10 år (en gang i planperioden). Utføres av Åsnes kommuneskoger</p> <p>Eiendomsavdeling ansvarlig for plenklipp og vedlikehold av treningsapparater, se forvaltningsplan.</p>

Vedlegg 1. Ansvar og retningslinjer for skogskjøtsel

Ansvar og ansvarsområder:

Åsnes Kommune ved tekniske tjenester er ansvarlige for at skjøtelsesplanen følges.

Åsnes Kommuneskoger KF har ansvaret for gjennomføring av skogskjøtsel i henhold til skjøtelsesplanen. Åsnes Kommuneskoger KF leier inn de aktørene som trengs for å løse de enkelte skjøtels oppgaver. Åsnes Kommuneskoger KF står for alle utgifter og beholder alle inntekter fra skogskjøtselen.

Ved fjerning av uønskede arter ligger ansvaret på tekniske tjenester og det utføres av Åsnes Kommuneskoger KF.

Det kan oppstå behov for skjøtsel/tiltak i friluftsområdet som ikke er beskrevet i denne planen. Dette kan f.eks. være opprydding etter vindfall/stormskader eller stor flom. Tiltakene vurderes spesielt og avgjøres i forvaltningsrådet.

Ord- og begrepsforklaring:

Flatehogst

Hogstform der man fjerner alle trær på et areal større enn 2 daa.

Kantsone mot myr

Overgang fra skog til myr. Disse skal stå urørt i en 15 meters bredde fra myr der det er mulig. Bør være flersjiktet.

Småflatehogst

Hogst der man fjerner alle trær på mindre flater, fra 0,2-2 daa.

Tett skog

Skog der lite lys kommer ned til skogbunnen og der det er vanskelig å se innover i skogen. Tett skog finner man enten som gammel skog på høy bonitet eller som skogplantefelt.

Trær med karakter

Enkeltrær, ofte gamle grove trær eller trær med avvikende kroneform, krokete greiner, skjørtegran, sammenvokste trær mm.

Tynning og selektiv/lukket hogst

Fjerne større trær slik at skogen blir jevnt mer åpen, uten at det blir hogstflater. Legger til rette for foryngelse av ny skog og et variert skogbilde. Ved tynning/lukket hogst kan man enten la hogstavfallet ligge, eller man kan ta det ut (jf skjøtelsesplan). Man bør la enkelte større stammer få ligge igjen på skogbunnen for å gi området et villere preg. Ved tynningen er det også fint å la trær med særtrekk få stå.

Underskog

Små trær/ undervegetasjon opp til ca. 2,5 m høyde i ellers eldre skog.

Ungskogpleie/rydding

Regulere tettheten i ungskog. Inkludere også regulering/fjerning av underskog. Kan gjøres for å åpne opp svært tette foryngelser, slik at skogen får et mer åpent preg. Styrker også trærnes stabilitet for fremtiden, slik at man får en langsiktig stabil skog. Stabile trær gir også rom for mer fleksibel skjøtsel for fremtiden.

Åpen skog

Skog der lyset kommer lett ned til skogbunnen. I åpen skog er det lett å se mange 10-talls meter inn i skogen. Åpen skog er som oftest å finne på lav bonitet der skogen enten er gammel eller har blitt tynnet, i all hovedsak furu.

Tette skogholt:

Område på ca. 1-2 daa med tett skog. Viktig for å skape variasjon i skogbildet. Man kan lage/legge til rette for tette skogholt på flere måter, alt etter de lokale forholdene, som f.eks. ved å la være å tynne/regulere i allerede tett skog eller legge til rette for at foryngelse kommer opp i små lysninger, og danner sjiktning og buskas.

Generelle retningslinjer for skogskjøtsel

Generelt skal ikke skogskjøtselen føre til at området føles som en parkskog. Skjøtselen skal underbygge den variasjonen og skogstrukturen som er naturlig i området.

Retningslinjer:

- All skogskjøtsel skal følge PEFC skogstandard.
- Flatehogst og småflatehogst skal ikke brukes. Det kan gjennomføres tynninger og lukket hogst.
- Ved skogskjøtsel og bør man ikke ta store områder samtidig, men ta litt og litt slik at det ikke blir for store omveltninger for de som bruker området.
- Det skal settes opp informasjon på informasjonstavlene før tiltaket blir gjennomført, slik at folk er forberedt og forstår hva som skjer.
- Kjørespor etter tynning/ lukket hogst og transport av tømmer og hogstavfall ut av området skal i størst mulig grad unngås. Skogen bør helst skjøttes på en tid av året når det er barfrost eller tørt i marken. Sjenerende og skjemmende terrengskader skal utbedres snarest mulig etter avsluttet drift.
- Man skal unngå å skade gjenstående trær og man skal tilstrebe å ikke skade/ødelegge sårbar vegetasjon, høystubber og andre større døde trær
- Trær og busker bør kappes så langt ned ved bakken som praktisk mulig for at stubbene ikke skal synes så godt. Ved skjøtsel for å få en mer naturpreget skog, kan man lage enkelte høystubber.
- Ved skjøtsel av små områder tilrettelagt for friluftsliv, som rasteplasser, badeplasser, utsiktsplasser og fiskeplasser, bør man rydde de felte trærne og buskene ut av syne. Større trær bør få ligge nær der de er felt, eller de kan bli brukt til sittestokker eller klopper. Hogstavfall skal ryddes bort fra vann og bekker.
- Ved tynning/lukket hogst i områder som er mye brukt til friluftsliv, bør man, om mulig, fjerne mesteparten av hogstavfallet og tømmeret. Det gjelder særlig nær stier. Enkelte stokker av større trær kan få bli liggende med kvist. Selv om hogstavfall råtner etter noen år, og gamle døde stokker kan ha en estetisk verdi, er store mengder nytt hogstavfall lite estetisk og minker fremkommeligheten.

- Ved tynning/lukket hogst bør man tilstrebe å få en naturlig fordeling av de stedege treslagene. Unge grantrær kan ofte prioriteres fjernet i eldre furuskog. Spesielle og/eller store løvtrær bør få stå. Trær med særpreg skal stå.
- Skogen skal i all hovedsak forynge seg naturlig med de stedege treslag. Det skal ikke markberedes på Myrmoen.
- Man bør tilstrebe å opprettholde en flersjiktning av skogen.
- Skjøtselstiltak/restaureringstiltak skal ikke skje i yngletiden på våren og forsommeren.
- Spesiell varsomhet skal utvises ved stier og ferdselsårer av kulturhistorisk interesse.
- Dersom man finner uønskede fremmede planter under skjøtselsarbeidet, eksempelvis sembrafuru, edelgran, kjempespringfrø, lupiner m.m., skal det meldes ifra til kommunens miljømyndighet og artene fjernes.

Konkretisering av skogskjøtsel iht skjøtelsplanens tabell 2:

Skjøtsel skal følge skjøtelsplan for Myrmoen Friluftsområde.

Lokalitet 1202, 1203, 1204 og 1250, samt MiS-figur:

Disse 4 delområdene skjøttes etter anbefaling fra **BioFokus-notat 2013- 27** , og skal få utvikle seg fritt, uten menneskelig innblanding. Trær som faller innenfor området skal ligge igjen. Man kan kappe gjennom trær som faller over stier/veger/lysløype/sykkelløype.... Trær som utgjør en direkte fare for liv og helse innenfor området kan felles, men skal da ligge hele igjen. Må de felles over veg/sti eller lignende kan de kappes, og fjernes fra traseen, men alt materialet skal ligge igjen i området.

Fremmede arter skal fjernes.

MiS-figur skjøttes på samme måte som ovenstående

Området nord for Myrmomyra

Dette er et område med høy aktivitet og stor tilrettelegging for sport og aktivitet, med freesbe-golf og sykkelstier, i tillegg til lysløypa og turstier (Skjøtelsplan, figur 2) Her bør man tilstrebe god sikt i skogen for å ivareta sikkerheten, spesielt med tanke på kollisjon med frisbee og syklist og turgåere.

Skogen er i dag preget av åpen furuskog, med innslag av tettere ungskogfelter og enkelte tette områder med mer gran. Grana i området er preget av tørkestress, og en god del av den tørker på rot.

Skjøtsel:

Trær med karakter og gamle lauvtrær, samt trær med fuglekasser eller lignende skal alltid stå igjen

De åpne furuområdene bør stå urørt

Man bør åpne opp de tetteste ungskogfeltene med en hard regulær ungskogpleie (se hkl2 i vedlegg 2). Treantallet bør reguleres ned til ca. 180 trær/daa. Dette vil gi hele området et litt mer åpent preg, og være med på å redusere risiko knyttet til all aktiviteten. De trærne som felles i ungskogpleien skal ligge igjen. Stier/løyper/traseer ryddes for evt. trær og kvist som faller i dem.

Områder med en del død og døende gran bør tynnes/ hogges gjennom med lukket hogst, for å redusere risiko for fallende trær og tredeler, samt åpner opp området litt mer. Her er det viktig å ikke skape en

parkskog, men opprettholde den strukturen som allerede finnes der. Trær som hogges fjernes fra området, kvist og hogstavfall skal ligge igjen. Hogstavfall fjernes fra stier/løyper/traseer. Enkelte trær (ca 1/daa) skal felles og legges igjen hele. Allerede liggende døde trær kan telle som disse, og skal ligge urørt.

Kantsoner mot myr skal stå urørt. Om denne er ensjiktet skal den skjøttes for å etablere en flersjiktet kantsoner. Enkelte områder der det er naturlig i forbindelse med stier/veger kan den åpnes for å skape utsikt over myra.

Trær som faller over turveger og stier i dette området kan fjernes, kvist og avfall bør ligge igjen. Trær som utgjør en direkte fare for liv og helse innenfor området kan felles, og fjernes fra området. Kvist bør helst ligge igjen.

Fremmede arter skal fjernes

Området sør for Myrmomyra.

Dette er et området med høy tilrettelegging og aktivitet. Her er det tursti med universell utforming, treningsapparater, gapahuk og fiskeplasser. Alt i alt er området godt egnet for friluftsliv og rekreasjon. Skogskjøtselen må underbygge dette. Det er formålstjenlig at dette området fremstår som mer «ryddig» for allmennheten.

Skogen er i dag preget av åpne furuskoger, men innslag av tett ungskog, og flere områder med tett granskog. En god del av grana sliter med tørkestress, og tørker ut.

Skjøtsel:

Trær med karakter og gamle lauvtrær, samt trær med fuglekasser eller lignende skal alltid stå igjen

De åpne furuområdene bør stå urørt, alternativt kan man fjerne noe undervegetasjon for økt innsikt i skogen. Undervegetasjon som felles skal ligge igjen.

Man bør åpne opp de tettete ungskogfeltene med en hard regulær ungskogpleie (se hkl2 i vedlegg 2). Treantallet bør reguleres ned til ca 180 trær/daa. Dette vil gi hele området et litt mer åpent og «ryddig» preg. De trærne som felles i ungskogpleien skal ligge igjen. Stier/løyper/traseer ryddes for evt. trær og kvist som faller i dem.

Områder med en del død og døende gran bør tynnes/plukkhogges gjennom, for å redusere risiko for fallende trær og tredeler, samt åpner opp området litt mer. Her er det viktig å ikke skape en parkskog, men opprettholde den strukturen som allerede finnes der. Trær som hogges fjernes fra området, kvist og hogstavfall skal ligge igjen. Hogstavfall fjernes fra og langs stier/løyper/traseer.

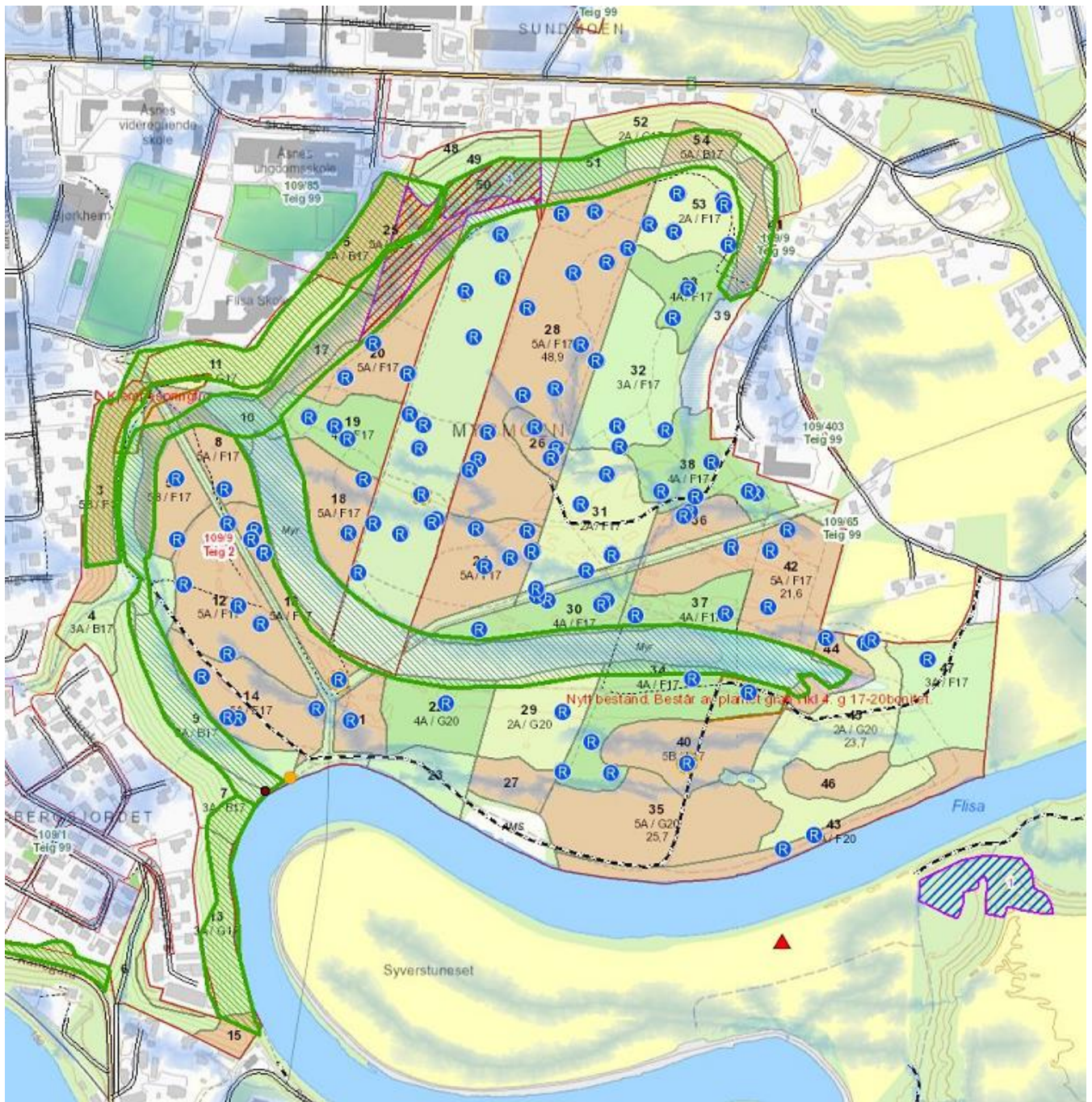
Kantsoner mot myr skal stå urørt. Om denne er ensjiktet skal den skjøttes for å etablere en flersjiktet kantsoner. Enkelte områder der det er naturlig i forbindelse med stier/veger kan den åpnes for å skape utsikt over myra.

Trær som faller over turveger i og stier i dette området kan fjernes i sin helhet. Trær som utgjør en direkte fare for liv og helse, samt trær som hindrer/bidrar til å hindre ferdsel langs turvegen innenfor området kan felles, og fjernes i sin helhet fra området. Stubber i og langs turvegen kan fjernes ved fresing.

Fremmede arter skal fjernes.

Langs turvegen og fra turvegen ned mot elva gjelder følgende: Større trær kvistes og undervegetasjonen holdes nede for å opprettholde utsikt. Furutrær med lang kvist skal ikke beskjæres. Området med vier og hegg ned mot elva mellom rasteplass Syverstunestet vurderes om kan stå urørt for å skape variasjon. Viktig funksjon som kantsone mot elva.

Vedlegg 2. Kart med skogbruksmessig inndeling av området

<ul style="list-style-type: none"> ■ TRACELOG POINT ● ■ TRACELOG LINE — ■ MIS_PUNKT ● Hultre ● Forvaltning ■ HENSYNSPUNKT ● Annet ▲ Livsløpstrær ▲ Høgstubbe ● Kulturminne ● Brønn ● Oljeutslipp ● Reir - Hønehauk ● Reir - Ørn ● Friluftsanlegg ● Midlertidig bru ● Prøveflate - skogkultur ■ SNUPLASS ■ Vetteplass, flis ■ Snuplass, svangehenger ■ Snu- og vetteplass ■ Snuplass ■ Vetteplass 	<ul style="list-style-type: none"> ■ DRIFTSVEIER — <all other values> — Grøfterensk — Sporlogg, hogstmaskin — Sporlogg, markberedning — Driftsvei, markberedning — Innkjøringsvei, markberedning — Annet — Bekk — Bestandsgrense — Driftsvei — Kulturminne — Luftkabel — Lysløype — Merket sti — Skiløype — Snøscooter — Sporskader — Sti — Traktorvei- barmark — Traktorvei-vinter — Vannledning — Vei ■ VEI — Offentlig bilveg — Privat bilveg — Traktorveg — Traktorstepe — Sti ■ Luftledning — 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Art Naturbase ● ■ Artskart ★ Ansvarsart, fredet ell prioritert ▲ Truet art ● Nær truet art ■ Kulturminne punkt ● ■ HOGSTKLASSE ■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ TILTAK ■ Foreslått ■ Gjennomført ■ Planlagt ■ MIS_FIGUR ■ Forvaltningsfigur ■ Gjennomhogst ■ Urørt ■ Frigitt MIS_FIGUR (forskjellig farge avhengig av livsmiljø) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ FLERBRUKSOMRAADE ■ Annet ■ Døde trær ■ Edellauskog ■ Flerbruksholt ■ Jerpebiotop ■ Kantsone ■ Kulturminner ■ Livsløpstrær ■ Myr ■ Rovfugleir ■ Stier og Friluftsanlegg ■ Sump ■ Tiurleiker ■ FSC nøkkelbiotop (Gjennomhogst) ■ FSC nøkkelbiotop (Friutvikling/urørt) ■ Rovfuglbuffer - automatisk ■ Rovfugl ■ Kulturminne flater ■ Naturvern ■ Naturvernområde ■ Landskapsvernområde ■ Naturtype ■ Naturtype ■ Utvalgt naturtype ■ Vernegrenser ■ Vern mot fjell (Vernskoggrense) ■ Markagrense ■ Skogforskiftgrense
---	---	---	--

Vedlegg 3. Turkart over Myrmoen

